

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA VÂRSTA ȘCOLARITĂȚII MICI

STUDIU DE SPECIALITATE

Educația ecologică este una dintre noile educații, menționată în documentele UNESCO, fără de care supraviețuirea noastră ca specie este pusă sub semnul întrebării. Educația ecologică își propune dezvoltarea conștiinței, a simțului responsabilității ființei umane în raport cu mediul și problemele sale.

După Landsheere (1992, apud Cucuș C. (coord), 2009), câteva din obiectivele educației ecologice ar fi:

- alfabetizarea în materie de mediu (dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini legate de mediul înconjurător);
- conștientizarea diversității și importanței problemelor ecologice precum și a diversității comportamentelor umane care afectează mediul;
- înțelegerea corectă a raportului individ-mediu (mediul nu aparține omului ci omul mediului);
- dezvoltarea respectului față de mediu și a responsabilității, ca elemente ce definesc stilul individual de viață;
- analiza critică a problemelor de mediu, la scară locală și mondială;
- dezvoltarea capacității de a lua decizii care să influențeze pozitiv raportul individ-mediu.

Conform aceleiași autoare printre situațiile de învățare funcțională a cunoștințelor referitoare la problematica mediului avem:

- observațiile de teren;
- construirea de dosare plecând de la observațiile directe și de la analiza presei sau a documentelor tehnice;
- difuzarea informațiilor primite și analizate prin diverse mijloace: jurnalul școlar, corespondența interșcolară etc.;
- constituirea de bănci de date asupra mediului imediat sau depărtat;
- discuții de grup cu sau fără participarea unor persoane de resurse sau experți;
- studii de caz;
- exerciții de simulare, etc.

Încă de la vârsta școlarității mici, elevii trebuie familiarizați cu problematica educației ecologice într-o manieră sistemică și interdisciplinar, astfel încât să descopere și să înțeleagă complexitatea relațiilor individ – mediu, să empatizeze cu problemele de mediu și să fie capabili să întreprindă acțiuni concrete (indiferent de scara la care se acționează) pentru a stopa abuzurile în raport cu mediul.

Este vârsta la care elevii trebuie familiarizați întâi cu mediul din localitatea natală, lăsați să identifice problemele reale legate de acesta și îndemnați și susținuți în luarea unor decizii privind protejarea acestuia. În acest scop, vizitele pe raza localității natale au un rol deosebit de important, elevii fiind direct implicați în adunarea datelor necesare concluzionării ulterioare și luării unei decizii eficiente. Pe de altă parte responsabilizarea elevilor cu înființarea și îngrijirea unui colț viu al clasei sau cu un colț în grădina școlii sunt acțiuni menite să stabilească legături între activitățile omului și mediu, atât de determinare cât și afective.

Un alt rol important în cunoașterea problemelor de mediu din localitatea natală și în implicarea afectivă a elevilor vizavi de acestea, îl au și parteneriatele cu firme din localitate.

Aceste parteneriate pot descoperi tinerilor amploarea cu care se militează pentru protejarea mediului, măsurile de protecție pe care firmele respective le adoptă și respectă, modul în care aceste reguli sunt făcute cunoscute celor implicați direct și sancțiunile ce se prevăd în cazul încălcării acestora.

La această vârstă, problemele de mediu au un impact puternic – imaginea unei păduri tăiate haotic, de exemplu, precedată de imaginea unei păduri sănătoase, face ca sala să răsună de vociferări dezaprobatoare. Mobilitatea clasei este imediată, iar ideile nu se lasă așteptate: pancarte ce militează pentru stoparea abuzurilor, redactarea unor regulamente de bună purtare în pădure, expuse în locuri publice, scrierea unor articole, sensibilizarea populației cu ajutorul desenelor, colajelor, dar și a fotografiilor pe teme de mediu, sensibilizarea preșcolarilor cu ocazia vizitelor la grădinițe, sau a școlărilor mai mici și prezentarea unor lucrări, a unor momente artistice legate de mediul din localitatea natală – sunt doar câteva idei ale elevilor referitoare la posibilitățile lor de acțiune.

Ulterior, elevii vor fi familiarizați cu probleme de mediu din județ, din țară, din alte locuri ale lumii, în dorința de a le dezvolta simțul responsabilității pentru păstrarea și ameliorarea mediului. Un rol important aici îl are internetul (vizionarea filmelor documentare despre problemele de mediu ale lumii), fiind elementul de bază în declanșarea viziunii globale și conștientizării importanței enorme a protejării mediului și stopării abuzurilor de orice fel legate de acesta.

Este datoria cadrului didactic de a forma oameni, suflete. Fără o educație ecologică temeinică, viitorul om al cetății va fi insuficient pregătit pentru viață.

Educația ecologică este cea care pregătește cetățeanul actual și viitor pentru a influența pozitiv deciziile politice, economice și sociale cu privire la mediu.

Bibliografie:

Cucoș, C. (coord), (2009). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Iași: Editura Polirom.